Original Article

Depiction of Health 2017; 8(1): 44-49 http://dohweb.tbzmed.ac.ir

Patients' Satisfaction of Pre-Hospital Emergency Services: A Case Study in Tabriz

Khalil Ali-Mohammadzadeh^{*1}, Seyyed-Mojtaba Hosseini², Mohammad-Reza Navidi³

Article Info:

Article History: Received: 2017/02/18 Accepted: 2017/04/05 Published: 2017/06/20

Keywords: Satisfaction Patient Pre-Hospital Emergency Services

Abstract

Background and Objectives: Pre-hospital emergency services are one of the main determinants of the services outcome. Patients' satisfactions from these services lead to promoting their trust and finally improving the services quality. The aim of this study was to survey patients' satisfaction from pre-hospital emergency services in Tabriz.

Material and Methods: In this cross sectional study, data were gathered using a validated questionnaire. Sampling was conducted among pre-hospital emergency services users in 2013 in Tabriz. Using Cochran formula, 1052 samples were selected through systematic random sampling method. Data analysis was performed using SPSS 21.

Results: Among the pre-hospital emergency services users, 52.8% were men, most of them were married (62%) and 74% of the patients using pre-hospital emergency services were recovered. It was revealed that 69.2% of the participants were completely satisfied with emergency services. Patients' marital status and gender had no correlation with satisfaction level.

Conclusion: Results showed an acceptable level of patients' satisfaction from pre-hospital emergency services in Tabriz. To maintain and improve the patients' satisfaction, its identified determinants in this study should be considered and appropriate policies need to be made to improve services quality.

Citation: Ali-Mohammadzadeh Kh, Hosseini SM, Navidi MR. Patients' Satisfaction of Pre-Hospital Emergency Services: A Case Study in Tabriz. Depiction of Health 2017; 8(1): 44-49.

^{1.} Associate Professor, Department of Health Services Management, Tehran North Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (**Email:** dr_khalil_amz@yahoo.com)

^{2.} PhD, Department of Health Services Management, Tehran North Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^{3.} MSc, Department of Health Services Management, Tehran North Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran-East Azarbaijan Disaster and Emergency Medical Management Center.

^{© 2017} The Author(s). This work is published by **Depiction of Health** as an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<u>http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/</u>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited.

بررسی رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی: مطالعه موردی شهر تبریز

خلیل علی محمد زاده*'، سید مجتبی حسینی'، محمد رضا نویدی'

چکیدہ

زمینه: اورژانس پیش بیمارستانی (۱۱۵اورژانس) یکی از تعیین کننده ترین مراحل در تعیین سرنوشت بیماران می باشد. رضایت از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی موجب جلب اعتماد بیماران شده و منجر به ارتقای کیفیت خدمات خواهد شد. این مطالعه با هدف بررسی رضایت مندی بیماران از خدمات فوریت های پزشکی(مرکز اورژانس ۱۱۵) شهر تبریز انجام گرفت.

روشکار: این مطالعه به روش توصیفی تحلیلی انجام گرفت. جمع آوری داده با استفاده از پرسشنامه معتبر صورت گرفت. نمونه گیری از بین استفاده کنندگان از خدمات اورژانس ۱۱۵ در سال ۱۳۹۳ در شهر تبریز انجام گرفت و براساس فرمول کوکران تعداد ۱۰۵۲ نفر به صورت نمونه گیری سیستماتیک با استفاده از لیست وارد مطالعه گردید. اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: ۵۲۸٪ از تماس گیرندگان با اورژانس ۱۱۵، مرد و اکثریت (۶۲٪) آنان متأهل بودند. ۷۴٪ از بیمارانی که از خدمات اورژانس ۱۱۵ استفاده کرده بودند، بهبود یافته بودند. نتایج نشان داد ۶۹.۲٪ از افراد از خدمات اورژانس ۱۱۵ کاملا راضی بودند. بررسی ارتباط بین متغیرهای مطالعه و میزان رضایت نشان داد به جز وضعیت تأهل و جنسیت افراد، سایر متغیرها همبستگی معنی داری با رضایت افراد داشت.

نتیجهگیری: نتایج حاکی از رضایت قابل قبول مشتریان از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی شهر تبریز می باشد. برای حفظ و ارتقای رضایت مردم از خدمات اورژانس ۱۱۵، باید عوامل تأثیرگذار شناسایی شده در این مطالعه به دقت مورد بررسی قرار گرفته و سیاست های مناسب اتخاذ گردد تا در نهایت کیفیت خدمات بهبود یابد.

كليدواژدها: رضايت، بيمار، اورژانس پيش بيمارستاني

علی-محمدزاده خ، حسینی س، نویدی م بررسی رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی: مطالعه موردی شهر تبریز. تصویر سلامت ۱۳۹۶؛ ۱۸۱): ۴۹–۴۴.

۱. گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران (Email: dr_khalil_amz@yahoo.com) ۲. عضو هئیت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، مدیر گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی تهران شمال، تهران، ایران ۳. کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی استان آذربایجان شرقی، تبریز، ایران

ی کی کی حقوق برای مؤلف(ان) محفوظ است. این مقاله با دسترسی آزاد در تصویر سلامت تحت مجوز کرییتو کامنز (/http://creativecommons.org/licenses/bync/4.0) منتشر شده که طبق مفاد آن هرگونه استفاده غیر تجاری تنها در صورتی مجاز است که به اثر اصلی به نحو مقتضی استناد و ارجاع داده شده باشد.

مقدمه

انسان ها امروزه بیش از هر زمان دیگری در معرض صدمات ناشى از تصادفات وسائط نقليه، بيماري هاي قلبي عروقي، سکته های مغزی و حوادث گوناگون قرار دارند. هر سال، بیش از ٥ ميليون نفر بر اثر حوادث و آسيب ها جان خود را از دست داده و بیش از ۱۰۰ میلیـون نفـر دچـار نـاتوانی و معلولیـت می شوند (۱). بسیاری از ایـن مـرگ و میرهـای سـالانه ناشـی از تصادفات وسائط نقلیه و عمده معلولیت ها در مصدومین این تصادفات مي توانند با ارائــه خــدمات نجـات دهنـده بــه موقـع و مناسب پیشگیری شوند (۲). بنابراین نجات جان مصدومین حوادث و مبتلایان به بیماری های قلبی عروقمی همواره نگرانمی عمده مردم و نظام های سلامت در سراسر دنیا بوده و هست. برای پاسخ به نیازهای سـلامتی اورژانسـی مراکـز ارائـه خـدمات اورژانسی، سالهاست که در سراسر جهان تاسیس شده اند. در ایران نیز اورژانس پیش بیمارستانی کار خود را از سال ۱۳۵٤ شروع کرده و به تدریج پایگاههای اورژانس در سراسر کشور گسترش يافته اند.

می توان گفت امروزه مهمترین رکن مراقبتهای درمانی را مراقبت های اورژانس بخصوص اورژانس پیش بیمارستانی تشکیل می دهد (۳). به دلیل اینکه در سیستمهای مراقبت سلامت، عموماً اولین برخورد با بیماران بحرانمی و اورژانسمی با اورژانس پیش بیمارستانی صورت می گیرد (۴). مراکز فوریت های پزشکی در همه کشورهای جهان از مهمترین ارکان ارائه خدمات درمانی محسوب میشوند و مهمترین هدف ایمن مراکز، ارائمه خدمات رضایتبخش درکوتاهترین زمان ممکن و منطبق بر استانداردهای علمی روز دنیاست (٥). هرچه این خدمات مناسبتر، صحیحتر و سریعتر باشند، تعداد مرگ ومیرها کمتـر شده و اعتماد و رضایت مردم ازنظام سلامت افزایش خواهد یافت (۴). هر کشوری برای ارتقای خدمات پیش بیمارستانی خود باید نظام اورژانس پیش بیمارستانی خود را ارزشیابی کـرده و مداخلات لازم براي اصلاح وضعيت را اجرا كند (٧). سطح رضايتمندى ازخدمات ارائه شده، يک شاخص سنجش كيفيت میباشد و ارتقای کیفیت خدمات ارائیه شده نیاز به شناخت صحيح وضعيت موجود و بررسي مشكلات اين حوزه دارد (٨). اندازه گیری و ارتقای رضایت بیماران در سیستمهای بهداشتی ودرمانی، از اجزای ضروری مدیریت در این سیستمها به شمار م___رود. رضایت بیم_اران از خدمات و عملک_رد اورژانـس پیش بیمارستانی میتواند به شکل قابل توجهی بر رضایتمندی آنها از کل خدمات دریافتی شان تأثیر گذار باشد (۹).

علی رغم انجام مطالعات فراوان در حوزه رضایت بیمار، رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی بسیار کم مورد توجه قرار گرفته است (۱۰). مطالعه جانسون و همکاران (Johansson et al) [۲۰۱۱] در سوئد نشان داد رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در سطح مطلوبی قرار

دارد (۱۱). وردنجانی و همکاران (۱۳۹۳) نیز در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر کرد ۲۰۱۲٪ بود (۱۲). نتایج این مطالعه نشان داد رضایتمندی مردان، متأهلین و افراد دارای سابقه استفاده از خدمات اورژانسی ببیشتر از سایر افراد بود. جدیدی و همکاران (۱۳۹۵) نیز در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در استان مرکزی رضایت مطلوبی داشتند (۹). از آنجایی که رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر تبریز مورد ارزیابی قرار نگرفته و عوامل مؤثر بر آن نیز شناسایی نشده بود، این مطالعه با هدف ارزیابی رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی شهر تبریز انجام گرفت.

مواد و روش ها

این پژوهش از نوع تحقیقات زمینه یابی و توصیفی – تحلیلی مقطعی می باشد. داده های مورد نیاز از طریق پرسشنامه مطالعه ای که مرادیان و همکاران (۱۳) در شیراز انجام داده بودند، انجام گرفت. چهارچوب نمونه گیری شهروندان تبریزی که در طول سال ۹۳ به عنوان مصدوم یا بیمار از خدمات مرکز فوریت های پزشکی تبریز استفاده نمودهاند و حداقل یک شماره تلفن ثابت یا همراه از آنها در دفتر ثبت بیماران یا کارت اعزام بیمار وجود دارد، می باشند. واحد نمونه گیری فرد مصدوم یا بیمار ویا هر فرد دیگری از اعضای خانواده (به غیر از کودکان زیر سن مدرسه) که به تلفن پاسخگو بوده و توانمندی پاسخ به سؤالات را داشته باشد، می باشد.

پس از تعیین حجم نمونه و انتخاب نمونه واجد شرایط، با شـماره تلفـن أنهـا تمـاس گرفتـه شـد و پرسشـنامه تكميـل و نمرهگذاری شد. در صورتی که تلفن جواب داده نمی شد و یا فرد پشت خط تلفن توانایی پاسـخگویی بـه سـؤالات را نداشـت، در روزهای آینده مجدداً تماس گرفته می شد. این کار تـا سـه مرتبـه تکرار گردیده و در صورت عدم جوابدهی به تلفن در این سه مرتبه، و یا عدم همکاری فرد مورد نظر یا اعضای خانواده وی، نمونه دیگری انتخاب شد. نمونه بعدی انتخاب شده شماره ردیف بعدی از دفتر ثبت مشخصات بیماران و یا شماره بعدی کارت اعزام بیمار بود. پرسشنامه ها توسط دو نفر کارشناس آموزش دیده (به دلیل یرهیز از اعمال نظر شخصی و پیشگیری از سوگرایی ترجیحاً از پرسنل مرکز فوریت های پزشکی انتخاب نگردیند) تکمیل شدند. زمان تماس های تلفنی روزانه ۳ ساعت در قبل از ظهر (۱۲-۹ صبح) و ۳ ساعت در بعد از ظهر (۲۱-۲۱ عصر) بود. برای رضایتسنجی، رضایتمندی افراد به صورت لیکرت در چهار گزینه راضی، ناراضی، متوسط و بدون نظر سنجش شد. پاسخ ها در دو گروه مجزا یکی برای افرادیکه حادثه برای خودشان اتفاق افتاده (خودشان بیمار بوده اند) و

خودشان از خدمات مرکز فوریت های پزشکی استفاده نموده اند و دیگری برای افرادیکه حادث برای عضوی از خانواده آنها اتفاق افتاده و بنا به دلایلی خودش پاسخگو نبوده و عضو دیگری از خانواده در تکمیل پرسشنامه همکاری نموده است، بررسی و تحليل شدند.

جامعه آماری این پژوهش جمعیت شهر تبریز در سال ۱۳۹۳ می باشد که بر اساس آخرین سرشماری انجام گرفته در حدود یک میلیون و پانصد هزار نفر می باشد. حجم نمونه با در نظر گرفتن حدود اطمینان ۹۵ درصد و ضریب خطای سه صـدم و بـا لحاظ نمودن میزان رضایت کامل و متوسط حـدود ٤٤ درصـد از مطالعات قبلی(۱) ، یعنی P=0.44 ، از فرمول ذیـل حـدود ۱۰۵۲ نفر برآورد گردید.

$$n = \frac{Z_{1-\alpha/2} \cdot P(1-P)}{d^2}$$

نمونه گیری به روش تصادفی سیستماتیک (Systematic Random Sampling Method) و از روی شماره ردیف دفتر ثبت مشخصات بیماران و یا از روی شماره ردیف کارت های اعزام بيماران انجام يذيرفت.

تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS21 انجام گرفت. از آمار توصیفی بـرای ارائـه میـانگین و انحـراف معیـار و فراوانی و درصد استفاده شد. همچنین از آزمونهای t- Student آنالیز واریانس یکطرفه (One Way ANOVA) و از آزمونهای

ناپارامتریک متناظر، Kruskal-wallis و U Mann Whitney در توزيع هاي غير نرمال استفاده شد. همچنين براي مطالعه همبستگی بین متغیرهای مستقل و وابسـته از ضـریب همبسـتگی اسييرمن استفاده شد. اين مطالعه توسط كميته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامي واحد تهران شمال مورد تأييد قرار گرفته است.

یافته ها

از بین ۱۰۵۲ نفر نمونه، ۹۳۳ نفر در مطالعه شرکت کردند (Response Rate= 86.2%). ۸۲۸٪ از شـرکت کننـدگان مـرد بودند. بر اساس یافته ها، ۲۰.۱٪ افراد شرکت کننده در این يژوهش فاقد سواد بودند، ۲۵.۶٪ از افراد دارای تحصيلات زير ديپلم بودند، ١٠٪ از آنان داراي تحصيلات كارشناسي (ليسانس)، ۰/۲ ٪ از آنان دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۲۱.۶٪ سطح تحصیلات خود را ذکر نکردند. همچنین ۱۲۸٪ از افراد شرکت کننده مجرد، ۶۳.۶٪ متأهل، ۲٪ از افراد شرکت کننده بيوه، ٣/٠ ٪ از أنان نيز مطلقه بودند و ٢١.٣٪ پاسخي به اين سـؤال ندادند.

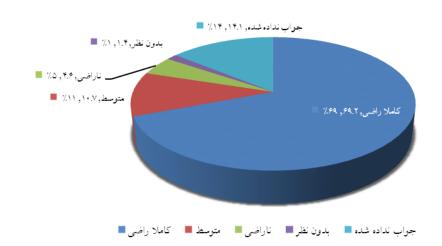
۱۱.۷٪ از افراد بیکار بود و با توجه به اینکه نزدیک نیمی از شرکت کنندگان را زنان تشکیل می دادند، ۳۲.٦٪ از آنان خانه دار بودند. ۱۵.۵٪ از افراد شرکت کننـده در مطالعـه دارای شـغل آزاد بودند. حجم مراجعه دریافت خدمات از خـدمات فوریـت هـای پزشکی شهر تبریز به تفکیک ماه های سال ۱۳۹۳ و منتهبی به ۱۳۹۴ در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج نشان می دهد؛ بیشترین آمار به ترتیب مربوط به ماههای آبان و شهریور می باشد.

رديف	ماه رخداد حادثه	فراوانی (عدد)	درصد	درصد دقيق
١	فروردين	٨٩	۹.۵	۹.۵
۲	ارديبهشت	٨۶	٩.٢	٩.٢
٣	خرداد	٨۶	٩.٢	٩.٢
۴	تير	٩.	٩.۶	٩.۶
۵	مرداد	۹۵	1•.7	۱۰.۲
۶	شهريور	1 • •	١٠.٧	۱۰.۷
٧	مهر	٨٩	۹.۵	۹.۵
٨	آبان	1 • 1	١• ٨	١٠٨
٩	آذر	۹۵	17	1.1
۱.	دى	٩.	۹.۶	٩.۶
11	بھمن	٢	۲.	۲.
١٢	جواب داده نشده	۱.	1.1	1.1
مع کل		٩٣٣	1	

یز به تفکیک ماه های سال ۱۳۹۳	بت های یزشکی شهر تبر	، خدمات از خدمات فور	جدول ۱. حجم مراجعه دريافت
------------------------------	----------------------	----------------------	---------------------------

نتایج حاکی از این بود که ۷۴.۴ ٪ از افراد مراجعـه کننـده بـه اورژانس پیش بیمارستانی شهر تبریز بهبود یافته بودند، ۹.۵٪ از آنان فوت کرده و ۱۶.۱٪ اطلاعاتی در خصـوص میـزان بهبـودی خود به تیم پژوهش ارائه ندادند. یافته های ارائه شده در نمودار ۱

نشان می دهد حدود ۷۰٪ از استفاده کنندگان از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در تبریز از خدمات ارائه شده رضایت كامل داشتند.

نمودار ۱. میزان رضایتمندی بیماران از دریافت خدمات فوریت های پزشکی شهر تبریز سال ۱۳۹۳

نتایج همبستگی پیرسون نشان داد بین متغییرهای سن، تعداد تماس، زمان اتفاق افتادن حادثه، ماه اتفاق افتادن حادثه، میزان استفاده از خدمات اورژانس و زمان رسیدن به صحنه حادثه با میزان رضایت فرد پاسخ دهنده همبستگی معنی داری وجود داشت (05.> (Sig.(2-tailed) و نوع رابطه در تمامی موارد از نوع ناقص و مستقیم می باشد. به طوریکه افزایش در متغیرهای مذکور منجر به افزایش در میزان رضایت می گردد. شدت رابطه در بین متغیرهای تعداد تماس و میزان استفاده از خدمات با متغیر میزان رضایت نزدیک به رابطه کامل بر آورد گردید (Correlation Coefficient=.969).

همچنین نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن برای متغیرهای غیرنرمال و غیر کمی، حاکی از وجود همبستگی معنی دار بین متغیرهای تأهل (Correlation Coefficient=.385)، شغل افراد (Correlation Coefficient=.300) و نوع پیامد بیماران بود.

بحث

رضایت بیمار از خدمات یکی از مهمترین شاخصه های کیفیت خدمات بهداشتی درمانی در دنیا می باشد. با توجه به اینکه اورژانس پیش بیمارستانی، به خصوص در موارد اورژانسی، مهمترین بخش خدمت رسانی به بیماران می باشد، لذا رضایت از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی می تواند رضایت بیمار از کل خدمات دریافتی را تحت تأثیر قرار دهد (۹). نتایج حاکی از رضایت نزدیک به ۰۰٪ از استفاده کنندگان خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر تبریز بود. به طور مشابه نتایج مطالعه بهرامی و همکاران در یزد نیز نشان داد میزان رضایت بیماران از نتایج با یافته های مطالعه ی جانسون و همکاران (۱۵). این در سوئد نیز همسو می باشد (۱۱). استدنک و همکاران

(Studnek et al) نیز در مطالعه خود بیان کردند که ۷۹٪ از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی ارائه شده رضایت در سطح عالی داشتند (۱۴). توجه به وضعیت اورژانسی خدمات در واحدهای اورژانس پیش بیمارستانی و وضعیت وخیم بیماران میطلبد تا آمادگی پرسنل و تجهیزات اورژانس در حد بالایی باشد تا بتوانند خدمات با کیفیت قابل قبول برای بیماران ارائه کنند. رضایت مطلوب بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی باید در نظر داشت جهت ارتقای مستمر کیفیت خدمات و رضایت بیش از پیش بیماران باید عوامل تاثیر گذار بر رضایت بیماران شناسایی شده و مداخلات اصلاحی لازم انجام گیرد.

جنسیت بیماران در این مطالعه ارتباط معنی داری با سطح رضایت آنان نداشت. این یافته با نتایج مطالعه خاشجان و همکاران (۲۰۰۶) همسو نبود (۱۵). اما جعفری و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که رضایت بیماران با جنسیت آنان ارتباط معنی داری ندارد (۱۶). البته با در نظر گرفتن فرهنگ اسلامی در کشور عزیزمان ایران، و مطالبی که در مطالعات به آن اشاره شده است، جنسیت بیماران بر نحوه تصمیم گیری تکنسین های اورژانس در ماموریت های اورژانسی تاثیر می گذارد (۴).

حضور به موقع پرسنل اورژانس در صحنه حادثه و استفاده قبلی از خدمات اورژانس از جمله سایر عوامل موثر در رضایت بیماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر تبریز بود. علی رغم اهمیت بسیار بالای شاخص زمانی در خدمات اورژانسی، پریسل بیان می کند که تکنسین های اورژانس به جای تأکید زیاد بر زمان پاسخ، بر روی شاخص های کیفی مراقبت از بیمار تأکید کنند (۱۷). این امر موجب بهبود پیامدها برای بیماران و افزایش میزان رضایت آنان خواهد شد. نظر به اهمیت وافر تأمین رضایت بیماران از خدمات اورژانس، پیش بیمارستانی در کنار بهبود شاخصهای کیفی عملکرد اورژانس، پیشنهاد می شود

تضاد مذافع نویسندگان تصریح می کنند که هیچ گونـه تضـاد منـافعی در خصوص اين مطالعه وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

برخود لازم میدانیم از همکاران در ستاد اورژانس ۱۱۵ شمهر تبریز و کلیه همشهریان عزیز که در این مطالعـه مشـارکت کردنـد تشكر و قدرداني كنيم.

References

- 1. Bahrami MA, Ranjbar Ezzatkhah M, Maleki A, Asqari R, Ahmadi Tehrani GH. A survey on the Yazd Pre-hospital Emergency Medical Services performance Assessment, 2009-2010. Yazd Health department journal. 2011;9(4): 45-59.[In Persian]
- 2. Bigdeli M, Khorasani-Zavareh D, Mohammadi R. Pre-hospital care time intervals among victims of road traffic injuries in Iran. A cross-sectional study. BMC public health. 2010; 10(1): 1. DOI: 10.1186/1471-2458-10-406.
- 3. Assar-roudi A. The causes of late arrival of prehospital emergency from the point of view of clinical emergency personnel of the 115 of Mashhad in 2006. Dena Journal. 2009; 3(3): 1-15. [In Persian]
- 4. Grogan S, Conner M, Norman P, Willits D, Porter I. Validation of a questionnaire measuring patient satisfaction with general practitioner services. Quality in Health Care. 2000; 9(4): 210-5. DOI: 10.1136/qhc.9.4.210.
- 5. Nekouei Moghadam M, Mahmoudi Meymand F. Identify stressful factors causing dissatisfaction in pre-hospital emergency personnel In Kerman. Journal of Payavard Salamat. 2013; 6(6):489-97. [In Persian]
- 6. Bidari A, Abbasi S, Farsi D, Saeidi H, Mofidi M, Radmehr M, et al. Quality Assessment of Prehospital Care Service in Patients Transported to Hazrat-e-Rasoul Akram Hospital. Medical Journal of Tabriz University of Medical Sciences. 2007; 29(3): 9-15. [In Persian]
- 7. McKinley R, Roberts C. Patient satisfaction with out of hours primary medical care. Quality in Health Care. 2001; 10(1): 23-8. DOI: 10.1136/qhc.10.1.23.
- 8. Bailey ED, Sweeney T. Considerations in establishing emergency medical services response time goals. Prehospital Emergency Care. 2003; 7(3): 397-9. PMID: 12879393.
- 9. Jadidi A, Safarabadi M, Irannejhad B, Harorani M. Level of Patients' Satisfaction from Emergency Medical Services in Markazi Province; a Cross sectional Study. Iranian Journal of Emergency Medicine. 2016; 3(2): 58-65. [In Persian]

مطالعات آتی به بررسی عوامل مؤثر در ارتقای عملکرد پرسنل اورژانس و در نهایت ارتقای کیفیت خدمات و رضایت بیمار بیردازند.

نتيجه گيري

نتايج مطالعه حاضر نشان داد ميزان رضايت بيماران از خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر تبریز در حد مطلوبی می باشد. اما نیازمند توجه جدی به ارتقای مستمر کیفیت خدمات برای حفظ سطح فعلی و ارتقای آن می باشد. پیشنهاد می شود عوامل مؤثر در کیفیت خدمات اورژانس پیش بیمارستانی در شهر تبریز شناسایی شده و بهبود یابند.

- 10. Mozafari M, Abed-Saidi Z, Pazargadi M, Alavi-Majd H.Patients satisfaction measurement in prehospital emergency medical services in Iran. Zahedan Journal of Research in Medical Sciences. 2012; 13(10): 61. [In Persian]
- 11. Johansson A, Ekwall A, Wihlborg J. Patient satisfaction with ambulance care services: Survey fromtwo districts in southern Sweden. International Emergency Nursing. 2011; 19(2): 86-9. DOI:https://doi.org/10.1016/j.ienj.2010.03.002.
- 12. Vardanjani AE, Moghaddasi J, Rafiei H, Masoudi R, Mohammadi M, Lalegani H. Satisfaction from pre-hospital emergency medical services: a cross sectional study in Shahrekord. Journal of Clinical Research in Paramedical Sciences. 2014; 3(2): 103-13. [In Persian]
- 13. Moradian MJ, tofighi Z, Joulaei H, Babaie J, Dehbozorgi M. Assessing Shiraz Citizens' Attitude and Satisfaction Towards Emergency Medical Services in 2010-2011. Depiction of health. 2011; 2(1). [In Persian]
- 14. Studnek JR, Fernandez AR, Vandeventer S, Davis S, Garvey L. The association between patients' perception of their overall quality of care and their perception of pain management in the prehospital setting. Prehospital Emergency Care. 2013; 17(3): 386-91. DOI: 10.3109/10903127.2013.764948.
- 15. Khashjan A, MohammadiR, Tamaddonfar M, Hosseini F. The health service satisfaction of those who recourse to the emergency department. Persian Iran J Nurs. 2006; 18(42): 49-60. [In Persian]
- 16. Jafari F, Zayeri F, Johari Z. The satisfaction of those who recourse to the to the health centersof Shahid Beheshti university of medical sciences. Persian Daneshvar. 2007;4(66):15-22. [In Persian]
- 17. Price L. Treating the clock and not the patient: ambulance response times and risk. Quality and Safety in Health Care. 2006; 15(2): 127-30. DOI: 10.1136/qshc.2005.015651.